Dosarul penal nr. 1-34/2024
1-24007667-09-1-17012024

S E N T I N Ț Ă
În numele Legii

27 mai 2025 mun. Bălți

Judecătoria Bălți sediul central,
Instanţa compusă din:
Preşedinte de şedinţă, judecător Natalia Foma
Grefier Vergiliu Repeșco

Cu participarea:
Acuzatorului de stat Rodica Buza
Apărătorului Veceaslav Cebanu
Apărătorului părții vtămate Mariana Gîrbu
Reprezentantul legal Lilia Deminenco

În lipsa:
Inculpatului Ceban Mihaela

examinând în şedinţa de judecată publică, în limba romînă, cauza penală în învinuirea lui

Ceban Mihaela d.n. *****, originară și domiciliată în *****, studii-medii, ne supusă militar, cetățean a Republicii Moldova, ne căsătorită, neangajată în câmpul muncii, anterior ne judecată, are la întreținere doi copii minori, IDNP:*****,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201[1] alin. (1) lit. a) Cod penal,
termenul de examinare a cauzei 17.01.2024 – 27.06.2025,
procedura de citare legal executată,
cu referire la materialele cauzei penale și a probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, instanța de judecată,

c o n s t a t ă :

Ceban Mihaela, locuind împreună cu mama sa ***** d.n. *****, în *****, deci conform art. 133[1] lit. a) Cod penal, sunt membrii de familie, la 02.07.2023 aproximativ la orele 16.00 , aflându-se la domiciliu din stradela Soarelul 1mun. Bălţi, a iniţiat un conflict fără careva motive, în procesul căruia a apucat-o pe mama sa ***** de păr, apoi cu un pahar din sticlă a lovit-o în cap, prin ce a cauzat o plagă contuză care a condiționat dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară.

Ceban Mihaela, a comis fapta prejudiciabilă prevăzută la art. 201[1] alin.(1) lit. a) Cod penal - violenţa în familie, adică acţiunea comisă de un membru al familie în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale.

Inculpatul Ceban Mihaela fiind audiat în cadrul ședinței de judecată a comunicat că, locuiește împreună cu mama ***** și cele două fiice minore în vârstă de 5 ani și 8 ani, nu este angajată în câmpul muncii, se află la evidență la medicul psihiatru de mai mult timp, a fost anterior internată în Spitalul de psihiatrie de mai multe ori, iar la moment are probleme de sănătate și anume are insomnii și se enervează repede din diferite motive, în rest are un comportament normal. La data de 02.07.2023 în jurul orelor 16:00 era acasă împreună cu mama, fiicele erau undeva prin drum și se jucau. Atunci între ea și mama ei s-a început un conflict verbal, la care mama a ieșit în drum pentru a pleca undeva. Din acest motiv, văzând că ea dorește să plece și nu o ascultă ceea ce ea spunea și vorbea, s-a enervat pe ea mai tare din acest motiv, având o cană din sticlă în mână, a ajuns-o din urmă și i-a aplicat o lovitură cu acea cană în regiunea capului din partea din spate. După ce ea a lovit-o pe mama cu acea cană în regiunea capului, s-a îndreptat spre poarta vecinei Natalia unde a și intrat în ogradă, iar ea a mers în ogradă și a stat acolo și peste puțin timp ea a intrat în casă și au venit și fetele de la joacă și la fel au intrat în casă. Peste ceva timp la ele a venit poliția și ambulanța pentru faptul că a lovit-o pe mama în regiunea capului. Anterior între ele au mai fost certuri, dar nu i-a aplicat careva lovituri mamei niciodată și nici ei nu i-a aplicat lovituri, iar certurile verbale dintre ele se încep din diferite motive. Mai poate spune că recunoaște faptul dat și se căiește sincer.

Martorul Gudima Natalia fiind audiat în cadrul ședinței de judecată după depunerea jurământului în ordinea prevăzută de art. 108 CPP a declarat că, la data de 02.07.2023, fiind acasă, unde pe la orele 16:30 a auzit că la vecina ei de pe ***** 1 se auzea gălăgie și strigăte, specifice unei certe dintre două persoane, anume auzea vocea vecinei Evdochia și a fiicei ei Mihaela. La un moment dat Evdochia a venit spre poarta ei, unde ea a ieșit și a văzut că aceasta era murdară de sânge la cap și i-a spus că a fost lovită de către fiica ei, care la acel moment era în

drum. Atunci a chemat ambulanța și poliția și anume când aceasta a fost lovită nu a observat, deoarece era în acel moment în ogradă.

În cadrul ședinței de judecată, au fost date citire declarațiilor părții vătămate *****, care a decedat, și care a comunicat că, locuiește împreună cu fiica ei Mihaela și două nepoate minore. La data de 02.07.2023, fiind acasă, nepoatele erau undeva la joacă, iar ea în jurul orelor 16:00 a început să se certe cu fiica ei fără careva motive serioase. În timpul conflictului dat, ea s-a pornit să iasă în drum să plece pentru a evita conflictul dat, însă aceasta a mers din urma ei, având o cană de sticlă în mâna și în timp ce se certau, s-a întors să plece, însă Mihaela i-a aplicat o lovitură cu acea cană în regiunea capului din spate, după care a simțit o durere și a observat că curge sânge. Atunci în ogradă pe ***** 6 era vecina Natalia, unde ea a intrat, aceasta ea dat apă și s-a spălat și tot ea a sunat la 112. După ce a venit ambulanța, a fost condusă la spital, i-a fost acordat ajutor medical și a mers acasă. Fiica ei Mihaela este la evidență la medicul psihiatru, dar nu cunoaște diagnoza cu care se află la evidență. Periodic cu ea se mai ceartă, au conflicte verbale, dar nu a fost agresată fizic nici odată de către ea. În timpul acestui conflict, copii nu erau prezenți, erau undeva prin drum se jucau, iar fiica ei i-a aplicat o singură lovitură cu cana din sticlă, pe care la moment ea nu o găsește, posibil s-a stricat. Alte careva lovituri nu i-a aplicat nici acum și nici anterior. La momentul da față, nu are careva pretenții față de fiica ea și nu dorește să fie atrasă la răspundere. Cu toate că ea este la evidență la medicul psihiatru, ea își dă seama de acțiunile ei, este agresivă doar atunci cînd se enervează, în rest este adecvată.

Pentru dovedirea situaţiei de fapt imputate inculpatului Ceban Mihaela, instanţa de judecată a reţinut următoarele mijloace probatorii prezentate de partea acuzării şi cercetate în şedinţa de judecată.

- proces-verbal de cercetare la fața locului, prin care s-a cercetat locul unde s-a comis infracțiunea pe adresa *****;
- raport de constatare nr. 202310D0385 din 01.08.2023, la care analizînd datele documentelor medicale prezentate pe numele cet. ***** s-a constatat plagă contuză în regiunea capului, care putea apărea în timpul și circumstanțele indicate și după criterial dereglării de scurtă durată a sănătății se califică ca vătămare corporală ușoară;
- raport de expertiză judiciară nr. 202310D0426 din 04.09.2023 analizînd datele documentelor medicale prezentate pe numele cet. ***** s-a constatat plagă contuză în regiunea capului care pute apărea în timpul și circumstanțele indicate, în urma acțiunii posibil și o singură data unui corp contodent, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare ușoară;
- raport de expertiză judiciară nr. 202337D0285 din 27.12.2023 în momentul comiterii infracțiunii incriminate Ceban Mihaela suferea de

maladie psihică cronică endogenă ca ”schizofrenie paranoid, sindrom paranoid”, nu avea capacitatea de a conștientiza și dirija acțiunile sale, a acționat fără discernemînt, ceea ce denotă stare de iresponsabilitate. Ceban Mihaela la momentul actual suferă de maladie pshică cronică endogenă ca ”schizofrenie paranoid, sindrom paranoid”. Ceban Mihaela nu are capacitatea de a înțelege pe deplin procedurile de urmărire penală și procesual judiciare și nu are capacitatea de a face declarații din punct de vedere critic. În caz de recunoaștere vinovată de acțiunile imputate în privința lui Ceban Mihaela ca persoană ce suferă de maladie psihică cronică evoluată, cu riscul de recăderi elevat, pot fi aplicate măsuri de constrîngere cu carcater medical cu regim obișnuit de supraveghere;

Analizînd în cumul toate dovezile aduse, studiind materialele dosarului penal, instanţa de judecată ajunge la concluzia că faptele comise de către Ceban Mihaela cad sub incidenţa art. 201^1 alin.(1) lit. a) Cod penal, cu indicii de calificare: violenţa în familie, adică acţiunea comisă de un membru al familie în privința altui membru al familiei, manifestată prin maltratare, soldate cu vătămare ușoară a integrității corporale.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 202337D0285 din 27.12.2023 în momentul comiterii infracțiunii incriminate Ceban Mihaela suferea de maladie psihică cronică endogenă ca ”schizofrenie paranoid, sindrom paranoid”, nu avea capacitatea de a conștientiza și dirija acțiunile sale, a acționat fără discernemînt, ceea ce denotă stare de iresponsabilitate. Ceban Mihaela la momentul actual suferă de maladie pshică cronică endogenă ca ”schizofrenie paranoid, sindrom paranoid”. Ceban Mihaela nu are capacitatea de a înțelege pe deplin procedurile de urmărire penală și procesual judiciare și nu are capacitatea de a face declarații din punct de vedere critic. În caz de recunoaștere vinovată de acțiunile imputate în privința lui Ceban Mihaela ca persoană ce suferă de maladie psihică cronică evoluată, cu riscul de recăderi elevat, pot fi aplicate măsuri de constrîngere cu carcater medical cu regim obișnuit de supraveghere.

Reieşind din probele administrate, instanţa de judecată conchide că Ceban Mihaela a comis fapta prejudiciabilă prevăzută de art. 201^1 alin.(1) lit. a) Cod penal, în stare de iresponsabilitate, adică în momentul săvîrşirii acţiunilor din data de 02.07.2023 acesta nu avea capacitatea de a-și da seama de acțiunile sale și nu putea dirija cu acțiunile sale.

În conformitate cu art. 23 alin. (1) Cod Penal, făptuitorul Ceban Mihaela nu este pasibil de răspundere penală, însă în privința lui urmează de a fi aplicate măsuri de constrângere cu caracter medical.

În asemenea circumstanțe stabilite și luînd în considerație faptul că, făptuitorul Ceban Mihaela din cauza stării psihice, suferă de o maladie pshică cronică endogenă ca ”schizofrenie paranoid, sindrom paranoid”, fapt confirmat

prin raportul de expertiză judiciară nr. 202337D0285 din 27.12.2023 întocmit de către Centru de Medicină Legală, instanţa de judecată constată că făptuitorul Ceban Mihaela are nevoie de îngrijire spitalicească, din care considerente în conformitate cu art. 100 alin. (1) Cod Penal faţă de acesta este necesar de aplicat măsura de constrîngere cu caracter medical, şi anume internarea într-o instituție psihiatrică cu supraveghere obișnuită.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) pct.14) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunea cine şi în ce proporţie trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

Potrivit prevederilor art. 227 Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părţii vătămate, reprezentanţilor lor, experţilor, specialiştilor, interpreţilor, traducătorilor şi asistenţilor procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea şi cercetarea corpurilor delicte; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenţei juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acţiunilor procesuale în cauza penală. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit prevederilor art.229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. (2) Instanţa de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum şi apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistenţă juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției şi condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată şi de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum şi de persoana în privinţa căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. (3) Instanţa poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influenţa substanţial asupra situaţiei materiale a persoanelor care se află la întreţinerea lor. (4) În cazul condamnării cîtorva persoane în aceeaşi cauză, cheltuielile judiciare se repartizează în dependenţă de vinovăţia, gradul de răspundere şi situaţia materială a fiecăreia din ele. (5) În cazul încetării urmăririi penale în urma împăcării părţii vătămate cu învinuitul, inculpatul, instanţa de judecată poate trece cheltuielile judiciare în sarcina părţii vătămate, a învinuitului, inculpatului sau numai a uneia din părţi. (6) În caz de deces al condamnatului pînă la intrarea în vigoare a sentinței, cheltuielile judiciare nu pot fi puse în sarcina

succesorilor lui. (7) În cazul condamnaților minori, pot fi obligați la achitarea cheltuielilor judiciare părinții sau tutorii minorului condamnat dacă se constată că ei au avut neajunsuri serioase la îndeplinirea obligaţiilor lor faţă de minor.

Astfel, cadrul legal pre-citat prevede clar şi evident care anume cheltuieli urmează a fi puse pe seama inculpatului, însă la această categorie nu se includ cheltuielile suportate la efectuarea expertizelor în speţa. Totodată, potrivit art.143 alin. (1) pct. 2), 3), 5) Cod de procedură penală, expertiza judiciară se dispune şi se efectuează, *în mod obligatoriu,* pentru constatarea gradului de gravitate şi a caracterului vătămărilor integrităţii corporale; stării psihice şi fizice a bănuitului, învinuitului, inculpatului – în cazurile în care apar îndoieli cu privire la starea de responsabilitate sau la capacitatea lor de a-şi apăra de sine stătător drepturile şi interesele legitime în procesul penal; stării psihice sau fizice a părţii vătămate, martorului dacă apar îndoieli în privinţa capacităţii lor de a percepe just împrejurările ce au importanţă pentru cauza penală şi de a face declaraţii despre ele, dacă aceste declaraţii ulterior vor fi puse, în mod exclusiv sau în principal, în baza hotărârii în cauza dată.

Prin urmare, aceste cheltuieli sunt puse pe seama statului, prin intermediul organelor de resort care pornesc urmărirea penală şi se compun din cheltuieli evidente şi strict necesare, în vederea constatării faptei infracţionale, însă nu constituie cheltuieli suplimentare suportate de către organul de urmărire penală sau de către instanţă, în legătură cu efectuarea urmăririi penale sau judecării cauzei, inclusiv prin dispunerea unor expertize suplimentare sau contraexpertize, la solicitarea părţii apărării.

Drept urmare, în cazurile când expertiza a fost dispusă de către organul de urmărire penală sau de către instanţa de judecată, la solicitarea acuzatorului de stat, plăţile necesare pentru efectuarea expertizei vor fi achitate din contul mijloacelor băneşti a bugetului de stat, or, potrivit art. 227 alin.(1), (3) şi art. 229 alin.(1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuieli suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfăşurări a procesului penal, în vederea demonstrării vinovăţiei inculpaţilor în comiterea infracţiunilor imputate, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Mai mult, se relevă că prevederile alin. (3) al art. 75 din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar, stipulează expres că, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepţia cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova.

În această ordine de idei, se reţine că potrivit prevederilor art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală, părţile, din iniţiativă proprie şi pe cont propriu, sunt în drept, prin intermediul organului de urmărire penală, al procurorului sau al

instanţei de judecată, să înainteze instituţiei publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară o cerere privind efectuarea expertizei judiciare pentru constatarea circumstanţelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor.

În rezultat, se impune soluția legală de a respinge cerința procurorului de a încasa cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare din contul inculpaților şi de a trece cheltuielile în cauză în contul statului.

În conformitate cu prevederile 382-384, 499-500 Cod procedură penală, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Se constatată că Ceban Mihaela a comis fapta prejudiciabilă prevăzută de art. 201^1 alin.(1) lit. a) Cod penal, în stare de iresponsabilitate.

În temeiul prevederilor art. 23 alin. (1) Cod penal, Ceban Mihaela se absolvă de răspunderea penală pentru săvîrşirea faptei prejudiciabile prevăzută de art. 201^1 alin.(1) lit. a) Cod penal, pe motivul comiterii ei în stare de iresponsabilitate.

În temeiul art. 99 lit. a) Cod Penal, se aplică în privinţa lui Ceban Mihaela măsura de constrîngere cu caracter medical, cu internarea lui pentru tratament în IMSP Spitalul de Psihiatrie Bălţi, cu regim obişnuit de supraveghere, din data rămînerii definitive a prezentei sentinţe.

Se pune în sarcina organului de poliţie din raza domiciliului lui Ceban Mihaela internarea numitului în IMSP Spitalul Clinic de Psihiatrie, după devenirea definitivă a prezentei sentinţe.

Se trec în contul statului cheltuielile de judecată în sumă de 2502 lei.

Sentinţa este cu drept de atac în ordine de recurs în Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Bălți sediul central.

Președintele ședinței,
Judecător **Natalia Foma**